

Primire la Alger

Foto: Tudor Predescu

Oana BORS

Mediterana – „Mare nostrum”

7 august, portul Brăila – punctul terminus al unei călătorii începute cu mai bine de două luni în urmă.

În tot acest răstimp, nava-școală „Constanța” a fost purtătoare de mesaj în spațiul mediteranean. Artiștii îmbarcați la bord au reeditat, într-un mod simbolic, avatarurile lui Ulise, o „Odisee” a timpului nostru, dar nu cale de inițiere, ci încercare întru comunicare. Crezul lor: dorința de „prietenie și fraternitate”. Sunt cuvintele lui Richard Martin, inițiatorul proiectului *Odiseea 2001* și vicepreședinte al Institutului Internațional de Teatru Mediteranean, sub patronajul căruia s-a desfășurat proiectul.

Se pare, de altfel, că întru acest spirit se derulează toată activitatea Institutului, că din această nevoie s-a născut acum 10 ani. Nevoia unor oameni ai cuvântului și ai scenei de a se exprima dincolo de arta lor, de a refuza să fie simpli spectatori ai timpului pe care îl trăiesc. Căci societatea de astăzi, o societate a comunicării generalizate și a pluralității culturilor, dă o șansă. Șansa de a fi mai umani, de a învinge nostalgia orizontului închis, securizant, puternic înrădăcinat în noi ca indivizi și ca societate. „Din păcate – spunea directorul IITM-ului, José Monleón, prezent la sosirea vaporului în portul Brăila – astăzi locuim într-o cultură care a stabilit războiul drept principiu. Războiul personal, regional, național, rasist,

etnic, religios.(...) Acum, o dată cu dezvoltarea comunicării, ne permitem să ne cunoaștem, deci trebuie să profităm, nu doar pentru a ne face o piață mondială, așa cum cred mulți, ci pentru a înțelege că în realitate nu suntem în conflict. Trebuie să fim fericiți că suntem diferiți și trebuie să iubim diferența, în ciuda întregii publicități care face din diferență un argument pentru violență.“ Descoperirea reciprocă, plecând de la diferențele din spațiul cultural este principiul care guvernează activitatea institutului și care a unit artiști din 24 de țări, țări cu deschidere la Mediterană și la Marea Neagră. Ei au ales teatrul ca loc de conciliere, punându-l în slujba ideii de umanitate cu tot ceea ce poate cuprinde ea: toleranță, respect, generozitate. „Noi punem omul înaintea teatrului“, spunea poetul José Mónleon.

Sub acest semn s-a desfășurat și *Odiseea 2001*, unul dintre cele aproape 100 de proiecte inițiate până acum de către institut și care a traversat drumul de la utopie la împlinire grație colaborării dintre Teatrul Bulandra și Teatrul Toursky din Marsilia (condus de către Richard Martin) și a sprijinului acordat de către autoritățile române și de către Marina Română.

Drumul artiștilor a legat, astfel, cu un lanț al comunicării publicul din 12 țări, public profund diferit dar, totodată, profund unit de aceeași aventură umană pe care o repetăm de la începuturi.

Din sudului Franței, bântuit de mistral, „un dușman îngrozitor“, au trecut în Italia, Spania și Insulele Baleare; din nordul arab al Africii (Maroc, Alger), în încercata zonă a spațiului ex-iugoslav (Slovenia și Muntenegru), pentru a căuta, apoi, urmele pașilor lui Ulise pe pământul Ithacai și a ajunge în Marea Neagră (Bulgaria), ca, în final, să debarce pe continent, prin gurile Dunării, până la Brăila.

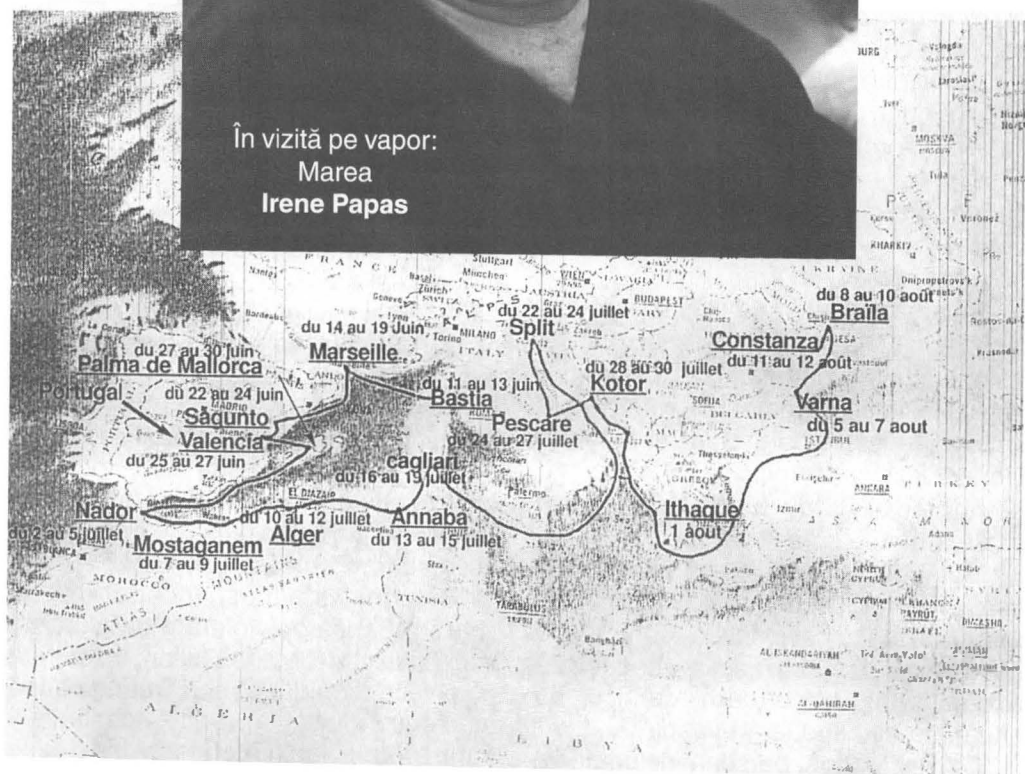
Filonul artistic al traseului itinerant l-a constituit spectacolul *Ulysses 2001* în regia Cătălinei Buzoianu, și a cărei premieră internațională a fost la Marsilia. Dacă pe afișele bucureștene, cele 6 reprezentații ce au avut loc înainte de plecarea pe mare, au purtat numele *Odiseei*, schimbarea de nume operată își găsește motivația în intenția regizoarei de a vorbi despre „permanența problematicii umane. Ulise traversează milenii, prin figuri legendare, și ele personaje multiple, de la fabulosul timp a lui Homer până în acest sfârșit de secol abstract și impersonal.“ Poate pentru a accentua acest lucru și în numele crezului sub care au pornit, împreună cu actorii români au fost parte din spectacol și artiști din arealul mediteraneean.

Lui *Ulysses 2001* i s-au alăturat alte două creații teatrale: recitalul lui Richard Martin, pe versurile poetului Leo Ferré, *Poètes vos papiers* și *Les Gens de Couleur*, spectacol al trupei franceze „Iltopie“.

Nava „Constanța“ s-a oprit la Brăila. *Les Gens de Couleur*, *Mediterrana*, spectacolul teatrului-gază „Maria Filotti“, în direcția de scenă a Cătălinei Buzoianu și *Ulysses 2001* au încheiat această aventură începută pe 4 iunie și au transformat, astfel, Brăila într-un oraș „port la mare“, așa cum orice alt spațiu, de oriunde poate aspira a fi și așa cum oricine înțelege „comunicarea într-un mod uman și profund“ poate face parte din „Mare nostrum“.

În vizită pe vapor:
Marea
Irene Papas

Harta periplului